सर्गः २ संरुद्धचेष्टः सम्मृगेन्द्रकामं हास्यं वचस्तद्यदहं विवक्षुः । अन्तर्गतं प्राणभृतां हि वेद सर्व्वं भवान् भावमतोऽभिधास्ये ॥ ४३ ॥ मान्यस्य मे स्थावर जङ्गमानां सर्गस्थितिप्रत्यवहारहेतुः । गुरोरपीदं धनमाहिताग्नेर्नश्यत्पुरस्तादनुपेक्षणीयं ॥४४॥ सत्वं मदीयेन शरीरवृत्तिं देहेन निर्व्वर्त्तयितुं प्रसीद । दिनावसानोत्सुकबालवत्सा विमुच्यतां धेनुरियं महर्षेः ॥ ४५ ॥

संरुद्धेति । हे सिंह अहं यद्वचनं विवक्षुः वक्तुमिच्छुस्तत् कामं अभिधास्ये अत्यन्तं हास्यं भवति किं० अहं संरुद्धा स्तब्धाचेष्टा यस्य सः पुनः भवान् प्राणिनां अन्तर्गतं मनोगतं सर्व्वं अभिप्रायं वेद अतः हेतोः अहं अभिधास्ये वक्ष्ये ॥ ४३ ॥ मान्येति । स ईश्वरः ममपूज्योभवति किं० ईश्वरः स्थावराणां जङ्गमानाञ्च उत्पत्ति स्थितिप्रलयहेतुः वशिष्ठस्य इदं गोरूपं धनमग्नेर्नश्यत् इति अनुपेक्षणीयं त्यक्तुमनर्हं किं० वशिष्ठस्य अग्निहोत्रिणः ॥ ४४ ॥ सत्वमिति । महादेवेन एवमादिष्टस्त्वं मदीयेन शरीरेण शरीरस्य जीविकां निर्वर्त्तयितुं कर्त्तुं प्रसीद प्रसन्नोभव वशिष्ठस्य इयं धेनुः त्यज्यतां किं० धेनुः दिनस्य अवसाने उत्सुकोबालोवत्सोयस्याः सा ॥ ४५ ॥